

Khutba Khulasa 31.01.2020 വുത്തം സംഗ്രഹം

സമീദ്ധന പദ്ധതി അച്ചിറ്റൽ മുഖ്യമായി വലിപ്പത്തുൽ ഉസിഹ് അൽവാമിസ് അയുദഹുണ്ടാഹ് വുകെ ഇസ്ലാഹാഖാൻ വുഖാറക് ഓസ്കിൽ നിന്മവച്ചിച്ച ജൂവുരു വുത്തബവുടെ സംഗ്രഹം

നമ്പി^(സ)തിരുമേനിയുടെ മഹോന്ത പവിത്രിലൂള്ള ബദരീ സ്വഹാബി ഹർജിത്ത് അബ്യൂത്രത്തേഹ^(സ)യുടെ സ്ത്രീയുടെ ശൃംഗാരിക്ഷേഷങ്ങളുടെ ഹൃദയമായ വിവരങ്ങൾ.

أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَأْتِ
إِنَّهُمَا الصَّمَدُ مَا لَهُمَا شُرُونٌ لَا يَنْفَعُهُمْ غَيْرُ النَّغْرِيْبُ عَلَيْهِمْ وَلَا الْأَقْلَالُ

ഇന്നു വിവരിക്കുവാൻ പോകുന്ന സ്വഹാവിയും പേരാൺ, ഹർത്ത് അബു തൃൽഹു^(o). ഹർത്ത് അബു താർഹാ അൻസാർിയുടെ യമാർമ്മ നാമം ഒസ്റ്റ് എന്ന യിരുന്നു. അൻസാർ ഗോത്രമായ വർദ്ധജുമായിട്ടായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബന്ധം. ഗോത്രത്തിന്റെ തലവനായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അബുതുൽഹു എന്ന വംശനാമത്തിലാണ് അദ്ദേഹം കൂടുതൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. രണ്ടാം വൈഖരിത്തെ ഉവ്വെള്ളിൽ നബി^(m)തിരുമേനിയുടെ കയ്യിൽ വൈഖരിത്തു ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹത്തിന് ഭാഗ്യം ലഭിച്ചു. നബി^(m)തിരുമേനിയോടൊപ്പം എല്ലാ യുദ്ധങ്ങളിലും അദ്ദേഹം പങ്കെടുത്തു. ഹർത്ത് അബുതുൽഹു ഗോത്രവും നിന്തതിലുള്ള ഇടത്തരം പൊക്കമുള്ള വ്യക്തിയായിരുന്നു. ഒരിക്കലും തലമുടിയിലോ താടിയിലോ ചായം പുശ്രിയിരുന്നില്ല. ഹർത്ത് അനന്ന്, ഹർത്ത് അബുതുൽഹയുടെ റവിബു അമ്പവാ ഭാര്യയുടെ ആദ്യ ഭർത്താവിലുള്ള മകനായിരുന്നു. ഹർത്ത് ഉമെ സുലൈം⁽ⁿ⁾ന്റെ ആദ്യ ഭർത്താവ് മാലിക് ബിൻ നദർ ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹം വഹാത്തായപ്പോൾ ഹർത്ത് അബുതുൽഹയുമായി അവരുടെ വിവാഹം നടന്നു. അതിൽനിന്നും അബ്ദുല്ലായും ഉമെരും ജനിച്ചു. ഹർത്ത് അനന്ന് വിവരിക്കുന്നു: ഹർത്ത് അബുതുൽഹു ഉമെ സുലൈമിനോട് വിവാഹാദ്യർത്ഥന നടത്തി. ഉമെ സുലൈം പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവാണ്, താങ്കളെപ്പോലെയുള്ള ഒരാളെ വിവാഹം കഴിക്കുന്നത് ഞാൻ നിഷ്പയിക്കുകയില്ലായിരുന്നു. പക്ഷേ താങ്കൾ ബഹുദൈവ വിശ്വാസിയും ഞാൻ ഒരു മുസ്ലിമുമാകുന്നു. എനിക്ക് താങ്കളുമായുള്ള വിവാഹം അനുവദനിയമല്ല. താങ്കൾ മുസ്ലിം ആകുകയാണെങ്കിൽ എനിക്ക് മഹർ ആയിട്ട് അതു മാത്രം മതി. മറ്റാനും ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയില്ല. ഹർത്ത് അബു തുർഹു ഇസ്ലാം സീക്രിച്ചു. അതായിരുന്നു മഹർ ആയി നിശ്വയിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. ഹർത്ത് സാബിത്ത്^(o) പറയുമായിരുന്നു. ഇസ്ലാമിൽ ഇന്നുവരെ ഒരു സ്ത്രീയെ സംബന്ധിച്ചും ഉമെ സുലൈമിന്റെ മഹറിന്റെ ആത്രയും പവിത്രമായ മഹർ നിശ്വയിക്കപ്പെട്ടതായി

ഹദിത്ത് അനുസ്വാരം പരയുമായിരുന്നു: നബി^(സ) തിരുമേനി ശിരസ്സുയർത്തി ആളുകളെ നോക്കാൻ ശ്രമിക്കുവോൾ അബ്യൂതത്തിൽ പരയുമായിരുന്നു: എൻ്റെ മാതാപിതാക്കൾ അങ്ങയിൽ ബലിയായിരിക്കെടു. ശിരസ്സുയർത്തി നോക്കാ തിരുനാലും. ധാര്യശ്ശികമായി അവരുടെ അസ്വകളേറേ ക്കാം. അങ്ങയുടെ തിരുനെന്നെല്ലാം മുന്പിൽ എൻ്റെ നെഞ്ചുണ്ട്. വളരെ നല്ല ഒരു അനൈയ്യത്തുകാരനായിരുന്നു ഹദിത്ത് അബ്യൂതത്തിൽ. അദ്ദേഹം അനൈയ്യുവോൾ നബി^(സ) അദ്ദേഹം അനൈയ്യത്തിനെക്ക് എത്തിനോ ക്കുമായിരുന്നു. ഈ ബുഖാരിയിലെ നിവേദമാണ്.

ഉഹദു യുദ്ധത്തിൽ അബ്യൂതത്തിൽ പരയുമായിരുന്നു അ കവിതയും പരാമർശിക്കപ്പെടുന്നു

വജ്ഹഹി ലിവജ്ഹിക്കൽ വിവാദം

വനപ്പംസി ലിനപ്പംസിക്കൽ ഫിദാദം

എൻ്റെ മുഖം അങ്ങയുടെ മുഖം കാക്കാനുള്ളതാണ്, അങ്ങയുടെ ജീവനുവേണ്ടിയിതാ എൻ്റെ ജീവൻ ബലിയാണ്.

ഹദിത്ത് അനുസ്വാരം വിവരിക്കുന്നു: നബി^(സ) മദീനയിലെത്തി. തിരുമേനിക്ക് സേവകനായി ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഹദിത്ത് അബ്യൂതത്തിൽ^(സ) എൻ്റെ കൈപിടിച്ചു കൊണ്ട് നബി^(സ) തിരുമേനിയുടെ അടുത്തു കൊണ്ടു പോയി. എന്നിട്ടു പഠിക്കു: യാ റസുല്ലാഹ് അനുസ്വാരം വിവേകമുള്ള ഒരു കുട്ടിയാണ് അവൻ താങ്കളെ സേവിക്കുന്നതാണ്. എൻ്റെ യാത്രയിലും അല്ലാത്ത അവസ്ഥയിലും നബി^(സ) തിരുമേനിയെ സേവിച്ചു. ഹദിത്ത് അനുസ്വാരം മാലിക്^(സ) നിവേദനം ചെയ്യുന്നു: ഒരു ദിവസം ഞങ്ങൾ മകയുടെയും മദീനയുടെയും ഇടയിലുള്ള ഉസ്മാൻ എന്ന പ്രദേശത്തുനിന്നും നബി^(സ) തിരുമേനിയുടെ കുടുംബത്തിൽ ചെയ്യുന്നു. നബി^(സ) തിരുമേനി ഹദിത്ത് സഹിയാ ബിൻ്റെ ഫുള്ളിയെ പുറകിൽ ഇരുത്തിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ ഒടക്കം മുട്ടുകൂത്തി വീണു. രണ്ടു പേരും താഴെ വീണു. ഹദിത്ത് തരൽഹ^(സ) ഉടനെ ഒടക്ക പുറിത്തു നിന്നും എടുത്തുചാടി. എന്നിട്ടു പഠിക്കു: യാ റസുല്ലാഹ് എൻ്റെ അനൈയിൽ ബലിയായിരിക്കെടു. അവിടന്ന് പഠിക്കു: ആദ്യം സ്വന്തിയുടെ കാര്യം നോക്കുക. ഹദിത്ത് അബ്യൂതത്തിൽ^(സ) രണ്ടുപേരുടെയും ധാര്യാ മൃഗത്തെ സജജമാക്കി. ശ്രേഷ്ഠം അവർ അതിൽ ധാര്യാ തുടർന്നു. നബി^(സ) തിരുമേനി മദീനയിലെത്തുന്നതുവരെ ഞങ്ങൾ തിരുമേനിക്കു ചുറ്റും വലയം തീർത്തു.

ഹദിത്ത് അനുസ്വാരം വിവരിക്കുന്നു: നബി^(സ) തിരുമേനി വൈബാർ ആക്രമിച്ചപ്പോൾ ഞങ്ങൾ അതിന്റെ സമീപത്തു പോയി സുഖപാരി നമസ്കരിച്ചു. അപ്പോൾ ഇരുൾ മാറി തിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. തുടർന്ന് നബി^(സ) തിരുമേനി ധാര്യാ തുടർന്നു. അബ്യൂതത്തിൽ കുടുംബം പോയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു പുറകിൽ ഞാനും ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഹദിത്ത് അനുസ്വാരം മാലിക്^(സ) നിവേദനം ചെയ്യുന്നു: ഹുബേനൻ ദിവസം നബി^(സ) തിരുമേനി പഠിക്കു: എത്ര ക്കിലും കാഫിറിനെ വധിക്കുന്നതായാൾക്ക് ആ കാഫിരിന്റെ

സ്വത്തും സാധനങ്ങളും ലഭിക്കുന്നതാണ്. ആ ദിവസം ഹദിത്ത് അബ്യൂതത്തിൽ ഇരുപത് കാഫിരുകളെ വധിക്കുയും അവരുടെ സാധനസാമഗ്രികൾ കരസ്ഥമാക്കുകയും ചെയ്തു. ഹദിത്ത് അബ്യൂതത്തിൽ, ഹദിത്ത് ഉംഗമ സുഖലെമിന്റെ കയ്യിൽ ഒരു കംാര കണ്ണു. അദ്ദേഹം ചേറിച്ചു: അല്ലയോ ഉംഗമ സുഖലെം ഇതെന്നതാണ്? അവർ പറഞ്ഞു അല്ലാഹുവാണെ! എത്രക്കിലും കാഫിരി എൻ്റെ യടുക്കൽ വരികയാണെങ്കിൽ ഞാൻ ഈ കംാര ഉപയോഗിച്ചു വയർ കുത്തിക്കൊണ്ടാണ്. നബി^(സ) തിരുമേനി യോക്കാം അദ്ദേഹം ഇക്കാര്യം പരയുകയും ചെയ്തു.

ഹദിത്ത് അനുസ്വാരം വിവരിക്കുന്നു: നബി^(സ) തിരുമേനി പഠിക്കു: ഒരു സംഘം ആളുകൾക്കിൽഡിലും അബ്യൂതത്തിൽ ഹയുടെ ശബ്ദം ഗാംഡിരുമുള്ളതായിരുന്നു. ചില നിവേദനങ്ങളിൽ നുറു പേരുടെ അല്ലെങ്കിൽ ആയിരം ആളുകളും എന്നെല്ലാം ഉണ്ട്. അതായത് വളരെ ഉയർന്ന ശബ്ദമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ. ഫിജ്രി 34 നു മദീനയിൽവെച്ച് അദ്ദേഹം വഹാത്തായി. ഹദിത്ത് ഉസ്മാൻ^(സ) അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനാസ നമസ്കരിപ്പിച്ചു. മരണ സമയത്ത് അദ്ദേഹത്തിന് എഴുപത് വയസ്സായിരുന്നു. ബസ്ര കാരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഒരു സമുദ്രത്തിനുടെയാണ് അദ്ദേഹം വഹാത്തായത്. അങ്ങനെ ഒരു ദിവസിൽ അദ്ദേഹത്തെ മരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഹദിത്ത് അനുസ്വാരം നിവേദനം ചെയ്യുന്നു: നബി^(സ) തിരുമേനിയുടെ കാലത്ത് ഹദിത്ത് അബ്യൂതത്തിൽ ജിഹാദ് കാരണമായി, ശക്തി ക്ഷയിച്ചു പോകാതിരിക്കാനായി നമ്പത് നോമുകൾ അനുഷ്ഠിക്കാറുണ്ടായിരുന്നില്ല. നബി^(സ) തിരുമേനി വഹാത്തായപ്പോൾ പിനെ ചെറിയ പെരുന്നാളിനും ബലിപെരുന്നാളിനുമല്ലാതെ മറ്റാരിക്കലും നോമില്ലാതെ അവസ്ഥയിൽ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടിട്ടില്ല. അതിനുശേഷം അദ്ദേഹം സ്ഥിരമായി നോമു ടുക്കാൻ തുടങ്ങി.

ഹദിത്ത് അബ്യൂതത്തിൽ അതിമിസൽക്കാരത്തെ ക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു സംഭവം ഇപ്രകാരം കാണാം: ഹദിത്ത് അബ്യൂഹുറെറ^(സ) നിവേദനം ചെയ്യുന്നു: ഓരാൾ നബി^(സ) തിരുമേനിയുടെ അടുക്കൽ വന്നു. നബി^(സ) തിരുമേനി ചോദിച്ചു: ഈ അതിമിസയെ കുടുംബ കൊണ്ടുപോകാൻ ആരാണുള്ളത്? ഹദിത്ത് തരൽഹ അയാളെ കുടുംബ കൊണ്ടുപോയി. ഭാര്യയോടു പഠിക്കു: നബിയുടെ അതിമിസയെ കുറിച്ചു പോലെ സൽക്കരിക്കുക. ഭാര്യപഠിക്കു: നമ്മുടെ കഴുതിൽ ഒന്നുമില്ലല്ലോ. എനിക്കും കുട്ടികൾക്കും കഷ്ടിച്ചു കഴിക്കാനുള്ളതുമല്ലു. തരൽഹ പഠിക്കു: കുട്ടികളെ കേഷണം നൽകാതെ കിടത്തിയുറക്കുക. അങ്ങനെ അവർ കേഷണം പാകംചെയ്തു വിളക്കു തെളിയിച്ചു. കുട്ടികളെ കിടത്തിയുറക്കുയും ചെയ്തു. പിന്നീട് വിളക്ക് ശരിയാക്കാനെന്ന ഭാവേന എടുത്ത് അണംച്ചു കളഞ്ഞു. അവർ കേഷണം കഴിക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോനിക്കുന്ന വിധത്തിൽ ശബ്ദമുണ്ടാക്കി. എന്നാൽ വെറുംവയറ്റി ലാഡ് രാത്രി കഴിച്ചു കുട്ടിയത്. നേരം വെളുത്തപ്പോൾ തരൽഹ^(സ) നബി^(സ) തിരുമേനിയുടെ അടുക്കലെത്തി. നബി

തിരുമേനി പറഞ്ഞു: ഇന്നലെ രാത്രി നിങ്ങളുടെ അതിമി സൽക്കാരം കണ്ണുകൊണ്ട് അല്ലാഹു ചിരിച്ചു; അമവാ നിങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തിയിൽ സന്തുഷ്ടനായി. അല്ലാഹു ഹദ്ദീ ഇന്നു

**أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَاصَّةٌ
وَمَنْ يُوقَ شَعْنَفِيهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ**

അവർക്ക് ഭാരിസ്വീകരിക്കിയപോലും അവർ തങ്ങ ജ്ഞാനാർഥ മറ്റൊള്ളവർക്ക് മുൻഗണന കല്പിക്കുമായിരുന്നു. വല്ലവരും തങ്ങളുടെ മനസ്സിന്റെ പിശുകൾക്കിൽനിന്നു സുരക്ഷിതരായാൽ അവർ തന്നെയാണ് വിജയികൾ.

ഹദ്ദീത്ത് അനന്ന് വിവിക്കുന്നു: ഒരിക്കൽ നബി^(ؑ) മുടി മുറിച്ചപ്പോൾ തിരുമേനിയിൽനിന്നും അല്പം മുടി വാങ്ങിയ ആദ്യ വ്യക്തിയായിരുന്നു ഹദ്ദീത്ത് അബു തരഞ്ഞെ. ഹദ്ദീത്ത് അനന്നംബിന്ന് മാലിക് വിവരിക്കുന്നു: അബുതരഞ്ഞെക്ക് മദ്ദീനയിൽ മറ്റ് അന്നസാരുകളേക്കാളും കൂടുതൽ ഇന്തപ്പുംതുമുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട തോട്ടം പള്ളിക്കു മുമ്പിലുള്ള ബിഞ്ചർഹാ എന തോട്ടമായിരുന്നു. നബി^(ؑ) തിരുമേനി അവിടെ വരികയും അവിടത്തെ ശുദ്ധമായ വെള്ളം കുടിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. ഹദ്ദീത്ത് അനന്ന് പറയുന്നു: **لَنْ تَأْلُو الْبَرَحَثِيْتْ سَقْوًا مَاتْجِبُونَ** നിന്ന് നിങ്ങൾ ചെലവഴിക്കുന്നതുവരെ നിങ്ങൾ പഠിപ്പുണ്ടെന്ന് ഹദ്ദീത്ത് തരഞ്ഞെ^(ؑ) എഴുന്നേറ്റു നിന്നുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു: യാ റിസുലല്ലാഹ്! എന്തേ സ്വത്തിൽ എനിക്കേ റൂവും പ്രിയപ്പെട്ടത് ബിഞ്ചർഹാ എന തോട്ടമാണ്. അതു ണാൻ ഭാനം ചെയ്യുകയാണ്. അല്ലാഹുവിശ്വീജ്ഞയടക്കത്തെ സ്വീകാര്യമായ ഒരു നമധ്യായിരിക്കുമെന്നും ഒരു നിക്ഷേപമായിരിക്കുമെന്നും ണാൻ കരുതുന്നു. ആയതിനാൽ അല്ലാഹു നിർദ്ദേശിക്കുന്നിടത്ത് അങ്ക് അത് ചെലവഴിച്ചു കൊള്ളുക. അവിടന് പറഞ്ഞു: വളരെ നല്ലത്. ഇത് നല്ല ഫലം ചെയ്യുന്നതും എന്നെന്നും നിലനിൽക്കുന്നതുമായ സ്വത്താകുന്നു. താങ്കൾ പറയുന്നതു ണാൻ കേട്ടു. താങ്കളുടെ അടുത്ത ബന്ധുക്കൾക്കിടയിൽ അതു പിതിച്ചു നൽകുന്നതാണ് ഉച്ചിതമെന്ന് ണാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. തിരുനബിയുടെ നിർദ്ദേശ പ്രകാരം അബുതരഞ്ഞെ ആ തോട്ടം അടുത്ത ബന്ധുക്കൾക്കിടയിലും പിതു സഹോദരരെ മക്കൾക്കിടയിലുമായി വിതരണം ചെയ്തു. നബി^(ؑ)യുടെ ഒരു മക്കൾ വഹാത്തായപ്പോൾ തിരുമേനിയുടെ നിർദ്ദേശമനസ്സിനിച്ച് വബവിൽ ഇരഞ്ഞാനും മക്കളുടെ ജനാസ വബവിൽ ഇരിക്കാനുമുള്ള പ്രത്യേക സ്ഥലം ഗൃഖലും ഹദ്ദീത്ത് അബുതരഞ്ഞെക്കു ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഹദ്ദീത്ത് അനന്ന് ബിന്ന് മാലിക് വിവരിക്കുന്നു: അബു ലിഡിബിബന്നു അബു തരഞ്ഞെ അന്നസാരി ജനിച്ചപ്പോൾ ണാൻ അവനെയുംകൊണ്ട് നബി^(ؑ) തിരുമേനിയുടെ സന്നിഭിയിൽ ഹാജരായി. നബി^(ؑ) തിരുമേനി അപ്പോൾ മേലക്കിയണിന്തെ ഒടക്കത്തിന് അടയാളമിടുകയായിരുന്നു. അവിടന് ചോദിച്ചു: നിന്റെ കഴുതെ ഇന്തപ്പുമുണ്ടോ?

അതെ എന്നു ണാൻ പറഞ്ഞു. ണാൻ കുറച്ച് ഇന്തപ്പുമുണ്ടു നബിതിരുമേനിക്കു നല്കി. അവിടന് അത് വായിലിട്ടു നല്ലവസ്തു ചവച്ചു. പിനെ അത് കുട്ടിയുടെ വായിൽ ചവച്ചു കൊടുത്തു. കുട്ടി അത് നുണച്ചു. അപ്പോൾ തിരുനബി പറഞ്ഞു: അൻസാരുകളുടെ ഇന്തപ്പുംതോടുള്ള ഇഷ്ടം. അതായത് കുട്ടിക്കും അത് ഇഷ്ടമായി. അവിടന് ആ കുട്ടിക്ക് അബുലുഡ് എന് പേരിട്ടു.

ഹദ്ദീത്ത് മുസ്ലിഹ് മഹാറ^(ؑ) പറയുന്നു; ഹദ്ദീസുകളിൽ ഒരു സ്വഹാവിയയുടെ സംഭവം വിവരിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട് (അത് ഉമെ സുലൈമിനെക്കുറിച്ചു തന്നെയുള്ള താണ്), അതായത് നബി^(ؑ) തിരുമേനി അവരുടെ ഭർത്താവ് അബുതരഞ്ഞെയെ ഇന്നലാമിക സേവനത്തിനായി അയച്ചതായിരുന്നു. അവരുടെ കുട്ടി രോഗിയായിരുന്നു. ആ സഹാവി തിരിച്ചേത്തി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസാനിയുത്തിൽ ആ കുട്ടി മരണപ്പെട്ടിരുന്നു. കുട്ടിയുടെ മാതാവ് മരിച്ച കുട്ടിയെ പുതപ്പിച്ചു കൂളിപ്പിച്ച് സുഗന്ധം പൂശി. വളരെ ഡെരൂരുത്തോടെ ഭർത്താവിനെ സീകരിച്ചു. അദ്ദേഹം വന ഉടനെ കുട്ടിയുടെ അവസ്ഥയെന്നാണെന്നു ചോദിച്ചു. ആ സഹാവിയ മറുപടി പറഞ്ഞു: വളരെ ആശാസനതോടെയിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ഭക്ഷണം കഴിച്ചു ഭാര്യയുമായി കഴിയുകയും ചെയ്തു. പിന്നീട് ഭാര്യ പറഞ്ഞു: ണാൻ താങ്കളോട് ഒരു ചോദ്യം ചോദിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്. എന്താണു കാരുമെന്ന് ഭർത്താവ് ചോദിച്ചു. ഭാര്യ പറഞ്ഞു: ആരെക്കിലും ഒരാളുടെ കൈയിൽഅമാനത്ത് (സുക്ഷിപ്പിച്ചുമുതൽ) ഏല്പിച്ചു കഴിഞ്ഞ് കുറച്ചു കാലം കഴിഞ്ഞ് അത് തിരിച്ചു ചോദിച്ചാൽ ആ സാധനം അയാൾക്കു തിരികെ നൽകണമോ വേണ്ടയോ? അദ്ദേഹം മറുപടി പറഞ്ഞു: സുക്ഷിപ്പിച്ചുമുതൽ തിരിച്ചു നൽകാതെ ഏതു വിധ്യിയാണുണ്ടാകുക. ഭാര്യ പറഞ്ഞു: ഒടുവിൽ അമാനത്ത് തിരികെ കൊടുക്കുമ്പോൾ അയാൾക്ക് നിരാശയുണ്ടാകും. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: നിരാശയെന്തിന്, അയാളുടെ സ്വന്തം സാധനമൊന്നു മല്ലപ്പോൾ അത് തിരിച്ചു നല്കിയതിൽ നിരാശപ്പൊന്നുമുണ്ടോ? അപ്പോൾ ഭാര്യ പറഞ്ഞു: അങ്ങനെയെങ്കിൽ ശരി. അല്ലാഹുവിശ്വീജ്ഞ അമാനത്തായിരുന്ന നമ്മുടെ കുട്ടിയെ അവൻ നമ്മിൽനിന്നും തിരിച്ചെടുത്തിരിക്കുന്നു.

ഹൃസുർ പറഞ്ഞു: ഇതായിരുന്നു അകാലത്തെ സ്ത്രീകളുടെ ഡെരൂരു. ജീവൻ നൽകുക എന്നത് ഒരു കാര്യവുമല്ല. വിശ്വാസികളെ സംബന്ധിച്ച് അതോരു സാധാരണ കാരുമാണ്. പിന്നീട് നബി^(ؑ) യുടെ ഫലമായി അല്ലാഹു അവരെ എത്രമാത്രം അനുഗ്രഹിച്ചിരുന്നുവെന്നാൽ ഹദ്ദീത്ത് അബുതരഞ്ഞെ അബു തരഞ്ഞെയെ യുടെ സ്വന്തു മക്കളെ ണാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നും എല്ലാവരും വുർആൻരെ വാരികളായിരുന്നു എന്നും ഒരു നിവേദനമുണ്ട്.

ഹദ്ദീത്ത് അനന്ന് ബിന്ന് മാലിക് നിവേദനം ചെയ്യുന്നു: ണാൻ ഹദ്ദീത്ത് അബുതരഞ്ഞെ അബ്സാരി, ഹദ്ദീത്ത് അബു ഉബൈദാ ബിന്ന് അൽജീറാഹ്, ഹദ്ദീത്ത് ഉബൈദി ബിന്നു കാരി അബ്ബീ^(ؑ) എന്നിവരെ ഇന്തപ്പുംതിന്റെ മദ്യം കുടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ ഒരാൾ

വന്നുകൊണ്ട് മദ്യം നിഷിദ്ധമാക്കിയിരിക്കുന്നു എന്ന വാർത്ത നൽകി. ആ വാർത്ത കേടുയുടെന അബുതുൽഹ പറഞ്ഞു: അല്ലയോ അനന്ന് ആ കുടങ്ങൾ തച്ചുടയ്ക്കു. ഹാംഗത്ത് അനന്ന് പറയുന്നു: തൊൻ ഒരു കല്ലുകൊണ്ട് കുടങ്ങളുടെ അടിഭാഗം കുത്തിപ്പോടിക്കുകയായിരുന്നു.

ഹൃസുർ പറഞ്ഞു: ഇനി തൊൻ ചുരുങ്ങിയ രൂപത്തിൽ ഒരു മർഹുമിനെക്കുറിച്ച് പറയുന്നതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനാസ നമസ്കരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. അത് ഹാംഗത്ത് മസീഹ് മഹാത്മ^(അ)ന്റെ സ്വഹാവിധായിരുന്ന ഹാംഗത്ത് മിയാൻ നും മുഹമ്മദ് സാഹിബിന്റെ മകൻ ബഹുമാനു ബാബു മുഹമ്മദ് ലതീഫ് സാഹിബ് അമുത് സതിയുടെതാണ്. അദ്ദേഹം 2020 ജനുവരി 26 ന് 90 ഓ വയസിൽ റബ്ബായിൽ വഹാത്തായി. ﴿۰۷۳﴾
അദ്ദേഹം ജമാഅത്തിന്റെ അറിയപ്പെടുന്ന മുഖ്യമിനിഗ് മഹലാനാ മുഹമ്മദ് സിദ്ദിഖ് അമുത്സരി സാഹിബിന്റെ ഇളയ സഹോദരനായിരുന്നു. ബാബു ലതീഫ് സാഹിബിന്റെ പിതാവ് യുവതു കാലത്ത് അദ്ദേഹത്തിനെ ഹാംഗത്ത് വലിപ്പത്തുൽ മസീഹ് സാനി^(၁)യുടെ സവിധത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി വവ്ഹ് ചെയ്യാനായി ഏല്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൊത്തം സേവനകാലം അനുപത്തിരിഞ്ഞു വർഷമാണ്. അതിൽ അവത്തിമുന്നു വർഷം പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിയുടെ ഓഫീസിൽ വിവിധ വകുപ്പുകളിൽ സേവനം ചെയ്യാൻ തൊഫീവ് ലഭിച്ചു. പാകിസ്ഥാൻ രൂപീകരണത്തിനുശേഷം വാദിയാൻറെ സംരക്ഷകരിൽ ഉൾപ്പെടാനും ഭാഗ്യം ലഭിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന് അഭ്യു പെൻ മകളും ഒരു മകനുമാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വഹാത്തിനു കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾക്കു മുമ്പ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു മകൻ വഹാത്തായിരുന്നു.

ഹൃസുർ പറഞ്ഞു: തൊൻ റബ്ബായിലായിരുന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. വളരെ കിന്നാധാനത്തോടെ

ഓഫീസിലെത്തി ജോലി ചെയ്തിരുന്നു. ഓഫീസ് സമയം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു വീടിൽ പോകണം എന്ന ചിത്ര യൊടും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ജമാഅത്തിന്റെ ജോലികൾ നടക്കണം എന്ന ചിത്രയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൽ സവിശേഷമായി ഉണ്ടായിരുന്ന വലിയൊരു ഗുണം, പ്രശ്നങ്ങളെ കുറിച്ച് മറ്റുള്ളവരോട് ഒരിക്കലെല്ലം ചർച്ച ചെയ്തിരുന്നില്ല എന്നതാണ്. രഹസ്യസാംഖ്യമുള്ള കത്തുകൾ എപ്പോഴും രഹസ്യമായിത്തെന്ന വച്ചിരുന്നു. ഹാംഗത്ത് ലഭിപ്പത്തുൽ മസീഹ് സാലിന് 74 തെ ഇസ്ലാമാബാദ് അസംബിലിൽ ഹാജരായിരുന്നപ്പോൾ ഇദ്ദേഹം പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിയുടെ പ്രവർത്തകനായി അവിടെയുണ്ടായിരുന്നു. ഓഫീസ് ജോലികൾക്കു പുറമെ മറ്റുള്ളവരെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ജോലിക്കാരോടൊപ്പം ചേർന്ന് പാത്രം കഴുകുമായിരുന്നു. നിസ്സാർത്തമനായ ഒരു മനുഷ്യനായിരുന്നു എന്നു ചുരുക്കം. അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തോടെ മഹ്മിറത്തോടും കാരുണ്യത്തോടും പെരുമാറട. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പദവികൾ ഉയർത്തുമാറാകട്ട. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്താനങ്ങളെയും തലമുറകളെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നമകളിൽ നിലനിറുത്തുമാറാകട്ട. (ആമീൻ)

الْحَمْدُ لِلّٰهِ تَعَمَّدُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلٌّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلُهُ فَلَا هَادِي لَهُ - وَنَشَهِدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللّٰهُ وَنَشَهِدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ عِبَادُ اللّٰهِ رَحْمَكُمْ اللّٰهُ إِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَا عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ أَذْكُرُوا اللّٰهَ يَدْكُرُكُمْ وَأَذْعُوُهُ يَسْتَجِبْ لَكُمْ وَلَدِكُرُ اللّٰهُ أَكْبَرُ.

Friday Sermon delivered by **Hadrat Khalifatul Masih Al-khamis (atba)**

at Mubarak Mosque, Islamabad, UK – on 31.01.2020

Malayalam Translation: **Moulavi K. Najmuddin Muriyakkanni** For Malayalam Desk, Qadian.